

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 3/2005 vp

Hallituksen esitys Suomen ja Ranskan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn yleisen turvallisuussopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Hallintovaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä helmikuuta 2005 lähettäessään hallituksen esityksen Suomen ja Ranskan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn yleisen turvallisuussopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 270/2004 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi hallintovaliokuntaan samalla määrännyt, että puolustusvaliokunnan on annettava asiasta lausunto hallintovaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yksikön päällikkö, lainsäädäntöneuvos Päivi Kaukoranta, ulkoasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Anna-Riitta Wallin, oikeusministeriö
- hallitussihteeri Marko Hasari, puolustusministeriö
- kapteeni Matti Kesäläinen, Pääesikunta.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Ranskan välisen yleisen turvallisuussopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon liikkuvuus ja suojaaminen Suomen ja Ranskan välillä muun muassa puolustusasioissa ja teknologisessa yhteistyös-

sä. Kysymys on arkaluonteisista tietoaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden taan toteuttamista edellyttäväksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tar-

koitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana sa-

maan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Suomen ja Ranskan välillä tehty tietoturvallisuussopimus on valiokunnan saaman selvityksen mukaan sisällöltään samantyyppinen kuin vuonna 2004 Suomen ja Saksan välillä tehty sopimus (SopS 96—97/2004). Suomen ja Saksan välinen sopimus käsiteltiin samassa yhteydessä kuin Euroopan avaruusjärjestön ja sen jäsenvaltioiden välinen tietoturvallisuussopimus sekä erillinen laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004).

Puolustusvaliokunta antoi mainituista sopimuksista ja laista vuonna 2004 lausunnon (PuVL 1/2004 vp). Lausunnossaan valiokunta piti tarpeellisena, että puolustushallinnon aiemmin tekemät materiaaliyhteistyötä koskevat hallinnolliset sopimukset pyritään tietoturvallisuussopimusten uudistamisen yhteydessä muuttamaan valtiosopimuksiksi ja saattamaan ne perustuslain edellyttämällä tavalla eduskunnan käsiteltäviksi. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tällä hetkellä neuvotellaan vastaavista sopimuksista mm. Italian, Viron ja Puolan kanssa. Koska jäsenvaltiot eivät ole halukkaita tekemään aihepiiriä koskevaa monenvälistä sopimusta, on todennäköistä, että EU-maiden välille muodostuu ennen pitkää kattava kahdenvälisten sopimusten verkosto.

Ranskan kanssa tehtävällä sopimuksella on puolustushallinnon kannalta merkitystä esimerkiksi uusien kuljetushelikoptereiden hankinnan kannalta. Sopimuksen pikainen voimaansaattaminen on valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarpeen, jotta hankkeen sujuva eteneminen voidaan varmistaa. Lisäksi sopimuksen arvioidaan parantavan Suomen Eurocorpsin eli Saksan, Ranskan, Espanjan, Belgian ja Luxemburgin muodostaman yhteisen armeijakunnan esikuntaan lähettämän yhteysupseerin tiedonsaantia.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan valtioneuvosto on jatkanut selvitystyötään, joka koskee eri viranomaisten vastuita kansainvälisessä tietoturvallisuusyhteistyössä. Kansainvälistä tietoturvallisuusyhteistyötä koskevan lain perusteluissa todettiin, että siinä määritelty viranomaisjärjestely on väliaikainen. Valiokunta pitää tärkeänä, että selvitys saatetaan loppuun ja viranomaisten välinen työnjako ja vastuut määritellään selkeästi.

Lausunto

Lausuntonaan puolustusvaliokunta esittää hallintovaliokunnalle,

että hallintovaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kauko Juhantalo /kesk	Jere Lahti /kok
vpj.	Jaakko Laakso /vas	Kalevi Lamminen /kok
jäs.	Eero Heinäluoma /sd	Eero Lankia /kesk
	Reijo Kallio /sd	Lauri Oinonen /kesk
	Bjarne Kallis /kd	Antti Rantakangas /kesk
	Antero Kekkonen /sd	vjäs. Eero Akaan-Penttilä /kok.
	Seppo Lahtela /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Antti-Juha Pelttari.